

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; Berde **Aron**, Szabó **Sámuel**, Szentgyörgyi **József**, Vörös **Sándor**,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Meghívás. — Pár szó az erdélyi gazdasági egylet kertészeti és szőlészeti telepeiről. **Szenkovich Márton**. — Különlélek az állattenyésztés köréből. **Szentkirályi Ákos**. — A Gálócsi dohány. **Gobóczy Károly**. — Hason a tyukászatból. **Grubicy Géjza**. — Egyleti mozgalmak: Vál. ülés 1879 martius 5-én. — Pályázat. — Személyi hírek. — Vidéki gazd. tudósítások: **Szent-Mihály**, **Hátszeg**, **Mocs**. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

Pár szó az erdélyi gazdasági egylet kertészeti és szőlészeti telepeiről.*)

Van az erdélyi gazdasági egyletnek itt Kolozsvárt két fekvő birtoka, egyik az ugynevezett köztelek a patai utczában, a másik a hidelvi városrészben, a nagy-utczában. Az elsőt szőlő és gyümölcsészeti, az utóbbit csupán szőlő aklimatizáló kísérleti települ és nemes gyümölcs csemeték és szőlőtők eladására szánt raktár helyiségül használja az említett egylet.

Ezen két telep működésének és fenállásának annyi — akarom hinni, jó indulatból, de nem helyes nézetből kiinduló — ellenzői vannak, hogy most, midőn a kérdés megint napirendre, szönyegre hozatott és az említett telepekre ismét eladást sürgetnek és pereatot kiáltanak, czélszerűnek és szükségesnek tartom e fontos tárgyhöz hozzászólni és az eszmék vagyis a kérdésnek másik oldalát is, egy kissé megvilágítani.

Ugyhiszem — és ez bizonyosan nem is lehet másképp — hogy azon derék hazafiak, kik annak idejébe, gazdasági egyletünket alkották, nem azért sorakoztak es egyesültek, hogy minél több pénzt, minél több vagyont halmozzanak össze, hanem azon nagy és nemes czél által voltak vezérelve és lelkesítve, hogy egyletük a gazdaság tágas terén mindenféle érdekeket szóval s ha kell tettel és áldozattal előmozdítsion és gyámolitsion.

Ugyanezért ezen czélnak megfelelőleg jöttek a gazdasági egylet vezérférfiai azon gondolatra, hogy az említett köztelek gyümölcsészeti, a nagy-utcai területet pedig szőlészeti eladási helyé és kísérleti teleppé alakítsák által.

És ez miután külföldön minden mivelt országban — a gazdaság valamennyi ágában — a kísérleti telepek felállítása, a gazdasági haladás legfontosabb vívmánya gyanánt van felmutatva és elismerve, az illető egyleti tagok és kezdeményező urak iránt, kik az egylet czélját és rendeltetését, korszerűen és

Meghívás.

Az erdélyi gazdasági egylet alapszabályszerű rendes közgyűlését 1879. martius hó 12-én délelőtt 4 óra kor fogja a városház nagy termében megtartani, miről az egylet helyt lakó és vidéki tagjai azon kéréssel értesítettek, miszerint a kijelölt időben és helyen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó beszéd, elnök **Tisza Lászlótól**.
2. Titkári jelentés az 1878. évi működésről.
3. Pénztárnoki jelentés, evvel kapcsolatosan —
4. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése és az 1879-iki költségvetés megállapítása.
5. Előterjesztés a kedvezményi biztosítási szerződés tárgyában.
6. Netáni indítványok.
7. Egy elnök, két alelnök és huszonnégy választmányi tagnak titkos szavazattal való megválasztása.

Kelt Kolozsvárt, 1879 február hó 18-án.

Szabó József,
egyl. alelnök.

Gamauf Vilmos,
egyl. titkár.

*) Az ellenvélemény t. képviselőinek nyilatkozatára lapunk tere természetesen szintén nyitva áll. Szerk.

helyesen fogták fel, csak méltó elismeréssel és köszönettel tartozunk.

Avagy azt lehet kérdeni, hogy a gazdaságnak gyümölcsészeti és szőlészeti ágában a nagyobb résznek, — kivéve az országban initt-amott csupán fejér hollóként szereplő kivételeket, — nincs-e szüksége azon nevezetes körülmény előleges megtudására, hogy a gyümölcsök és szőlők között, melyek a korai, melyek a későbbi fajok és mindezek mellett melyek azon fajok, melyek talajunk és éghajlatunk minőségével, természetével leginkább találtaak és miután mindezen megannyi fontos kérdések a nagyobb közönség előtt még merőben ismeretlenek: a dolognak ilyen állásában, lehet-e a gazdasági egyesület két kísérleti telepeit szükségteleneknek, az azokra fordított költséget, vesztegetésnek nevezni? avagy — a mi megint nem csekély indok a telepek fenállásának szüksége mellett, — ha ezerbe egyszer, vagy tán jobban mondva, ezer, vagy tizezer közül egynek azon helyes gondolata támad, hogy gyümölcsöst, vagy szőlőt alapítson és ezen munkáját okszerűleg, az igényeknek és körülményeknek megfelelő elvek szerint akarná végrehajtani, ne találjon egy biztos autentikus, úgyszólván hivatalos helyet, a honnét szándéka és ízlése szerénti gyümölcsfaoltványt, vagy oltóágot, szőlővessző, vagy gyökereket szerezhesen?

Igen, de az első okra nézve azt mondják azon urak, a kik a telepek eladását kívánják, hogy azoknak kezelése sokba kerül. Meg lehet; ámbar az ott termő szőlő, gyümölcs és egyéb természetű termények árából azon kiadások egy része vissza fordul; a mi pedig mint vissza nem kerülő költség szerepel, az kevés azon morális haszonhoz képest, mely az által megszerzettetik és a mit a gazdasági egyesület mindig és minden tekintetben szem előtt kell, hogy tartson, sőt tovább megyek és azt mondom, hogy a gazdasági egyesületnek egy felesleges krajczárt se szabad félre tenni, ha az a gazdasági érdekek mellőzésével van összekötve, lévén ez az intézet nem a vagyoni gyűjtésre, hanem a gazdasági tudomány és hasznos ismeretek terjesztésére alakult egyesület.

Igen, de azt mondják továbbá a második okra nézve a telkeket eladni óhajtó urak, hogy a köztelekről nem lehet a kívánatnak megfelelő fajokat kapni. Meglehet, ámbar mégis azt talán minden tekintetben bajos állítani; de azért, hogy valahol hibák történtek a múltba, még abból nem következik, hogy a műszert, mellyel eddigelé a közjó ügyén némileg javítottunk, már most összetörjük vagy eldobjuk és így a fürdővízzel a gyermeket is kiöntjük. Ha hibák történtek a kiadás és kezelés tekintetében, azokon okvetetlen javítani kell, de a régebben megtörtént hibákért, azon már beállított apparatust, a már sok százféle fajból álló kitünő szőlő és gyümölcsökkel beültetett telepeket eladni vagy csak el is hanyagolni, ép akkor a midőn a reájok tett költség után most felelnének meg igazán rendeltetésüknek — hiba, hogy ne mondjam bűn lenne. Bár volna és adja az Isten, hogy valaha az erdélyi gazdasági egyesület azon helyzetben legyen, hogy nemcsak a szőlő és gyümölcsészetre nézve, hanem a gazdaság más ágaira és nemeire nézve is ha-

sonló, a külföldön mindenütt hasznosnak és szükségesnek bizonyult kísérleti telepeket állíthasson fel.

Még azt is mondják az eladást sürgető urak, hogy a szőlészeti és gyümölcsészeti téren annyit tett már a gazdasági egyesület, hogy itt már nincs több tennivalója, — risum teneatis amici. . . . De ezen állításra egyszerűen csak azt lehet mondani; tessék azon uraknak az országban komolyan szétnézni és meggyőződni, hogy azon egynehány az ujjakon megszámlálható gyümölcsös tulajdonosokon kívül, ha látják-e a gyümölcsészetenek még elemeit is?

Végre még azon fontos indokból sem lehet az említett telepeket eladni, mert a mint mondják, Bárány Gábor minister ő nagyméltósága hajlandóságát nyílvánította ki, itten egy kertészeti s vinczellérképezde felállítására nézve és ezen kedvező esetben a két telep kitünő anyagul szolgálna a felállítandó intézménynek.

A felhozott szempontokból kiindulva tehát bizony sehogyan sem lehet az eladás eszméjét, még elvben is pártolni, mert meglevő intézményeket könnyű ugyan összerontani, megsemmisíteni, — de vajmi nehéz újakat alkotni és teremteni.

Szenkovich Márton.

Különfélék az állattenyésztés köréből.

III.

Ad notam — „a futás szégyen, de hasznos“ ne resteljük bevallani, hogy édes hazánk nagy előnyben van azon országok felett, melyek manap a mieinknél előrehaladottabb gazdasági viszonyokkal örvendenek és pedig nagy előnyben azért, mert — gazdaságunk nem kell saját kárunkon tanulniok, legalább nem mindenben és mindenütt. Ez az előny nem megvetendő és ha pénzürtékben lehetne kifejezni bizonyára sok millió forintra menne a kiszámított összeg. Legközelebbi, valamint távolabbi nyugoti szomszédaink úgy az elmélet, mint a gyakorlat terén a gazdasági tudományoknak valóóságos kincses bányáját tárják fel, melyből üzletünk mindenik ága számára bőven merithetünk; egyre azonban vigyáznunk kell, arra t. i. hogy nem mind arany, a mi fémlik. Az aranyat a többi csillámló ércztől megkülönböztetni — tudást igényel! épen így tudás és pedig sokoldalú tudás kell ahhoz, hogy abból, mit a külföld nekünk nyújt kiválogassuk azt, mit jelenlegi nemzetgazdasági és adott gazdasági viszonyaink mellett előnyvel alkalmazhatunk és alkalmazva előrehaladásunkat biztosíthatjuk; ne ijedjen meg a szives olvasó, nem akarok fellegek között járni, ellenkezőleg egy igen prózai dologról fogok szólni — az elvetélekről.

Nálunk Erdélyben az elvetelés — abortus — még nem sok kárt tett — el lehetünk azonban készülve reá, hogy mihelyt tért nyer a belterjesebb istállózás és complicáltabb lesz takarmányozásunk, különösen a különféle gyári hulladékok és savanyított takarmányfélék felkarolása által és mihelyt szaporodni fognak a külföldi fajták — azonnal hallani fogunk innét is, onnét is panaszokat azon calamitás ellen, melynek okairól röviden megemlékezni akarok. Általán véve a dolgot azt mondhatjuk, hogy a még ki nem fejlődött, nem életképes magzat meg-

elletik, azaz elvetelés történik: 1-ör. ha az ébrény az anyaméhben elhalt; 2-or. ha az anyaméh szabályellenesen oly erősen összehúzódik — tehát szülési fájdalmak lépnek föl, — hogy az ébrény erőszakosan kiküszöböltetik. Az ébrénynek elhalását sok mindenféle előidézhethi: külső erőművi behatások, a takarmány, ivóvíz, a terhes állat túlmegeőltetése, felhevülése, felingerlése, az anyaméhnek és az ébrény burkainak különféle betegségei, kóros elfajulásai. Ezen utóbbi körülmény különösen nevezetes, mert kimondhatjuk, hogy ott, hol az elvetelés járványosan fordul elő és bebizonyíthatólag ragályozás útján terjed — ott a méhben, főleg a méhlepényben előrement elváltozások után következik be az elvetelés. A mi pedig a takarmányt és ivóvizet illeti — köztudomás szerint fagyott és rothadt burgonya, répa és más bevermelt savanyu tápszerek; rozsdás és üszkös szalma és tengerikőrő, sőt olyan is, mely nagy mértékben penészes; mind az a takarmány, mely elődi állatok által berondítva van, kelletlenül nagyobb adag savanyított takarmányból — képes elvetélést előidézni. De nemcsak, hanem a legjobb minőségű szalás és egyéb takarmányfélék — melyek dobkört — nagy foku kólikát hozhatnak létre, vemhes állatokkal óvatosan takarmányozandók. A most elősoroltak vagy az által vetéltetik el a magzatot, mert — mint p. o. a fagyott gyökneűek-gumósak az anyaméh véredényeit a hideg átterjedése folytán összehalmozódásra bírják és ez által, habár rövid időre is az ébrényi vérkeringést és ennek folytán annak életét megszüntetik, vagy pedig az által — mint p. o. az üszkös szalma — hogy a szülési fájdalmakat vajudást hoznak létre. Mit mondjak a tulságos megeőltetésről, a kifárasztásról? eltekintve a közvetlen behatástól — megeőltetés és elfáradás alkalmával a vérben igen sok szénsav gyűl meg és ez, ha az anyaállatnak nem is árt, az ébrényt megfúlászta, elpusztítja. Ott hol szakavatott körültekintés után elmondhatjuk, hogy sem a takarmány, sem pedig az ápolásban nem történt hiba és mégis egyik állat a másik után vétel el — ott járványos bajt kell felvennünk és mindent meg kell tennünk a ragályozás elkerülésére: különítsük el az elvetélt állatot; ha netalán utószülés, kirothadás van jelen, használjunk carbolsavas oldatot fertőtlenítésre; távolítsunk el gondosan mindent mi az elvetélt állatból kijött; eszközöljünk lefolyást a ganajlének és ne hagyjuk sokáig az istállóban a trágyát. Volt eset reá, hogy igen lejtős hidlásra kellett az elvetélést vissza vezetni, egy szóval nem lehetünk eléggé figyelmesek és óvatosak ezen számos példa szerint különösen a tehenészetekben nem egyszer érzékeny károkat okozott calamitás elkerülése tekintetéből.

Nem egyszer volt már alkalmam tapasztalni milyen keveset gondol sok gazda állatai közül a legnemesesebbel; a lóval: nagyon természetes, hogy mindenki azt hiszi, miszerint épen a lovakra fordít legtöbb ügyeletet, pedig mi sül ki, ha a dolog végére járunk? az, hogy lóvaink legfontosabb testrészei — a paták egyedül a kocsis atyai gondoskodására vannak utalva. Miért van ez így? egyszerűen azért, mivel az urak közül edes kevés ért a patkolás hoz. Nagyon jól mondja egyik német író, hogy nincs gazda ki a patkolásra nézve mástól tanácsot fogadna, pedig a legtöbb legteljebb azt tudja, hogy lóva meg van

nyilalva. Sok pedig erre sem ügyel! megtörtént, kérem nem rég az, hogy egy lovat akkor hoztak hozzám, mikor egy rossz szul bevert szeg-miatt beállott gennyedés már a pártaszált pusztította, ott tört utat magának; ennek a gondos vigyázatnak az lett vége, hogy a szegény pára munkaképtelen volt majd három hétig. És mi czézből mondtam mindezt el — fogja kérdeni a szives olvasó; talán hogy egy következő patkolástani előadást bevezesse? korántsem! csak indokolni akartam következő három kérésemet: szerezenek magoknak alapos ismereteket a patkolás körül; ne bízzák egyedül a kocsisra a patko ló kovács kiválasztását, miután a kocsis legtöbbször a borraivalót és nem a tudományt nézi és végre tudja azt, hogy faluhelyt nálunk épen úgy, mint másutt nem igen lehet a kovácsokban válogatni, igyekezzenek oda hatni, hogy szakértő kovácsokra tegyenek szert. Nagy birtokosaink egymagukra, a kisebbek összeállva válasszának ki egy ügyes embert és küldjék Budapestre az állatorvosi tanintézetben patkoló kovácsoknak évenként megtartatni szokott tanfolyamára, honnét nem sok idő múlva kevés költséggel egy jól kiképzett mestert fognak kapni.

A minap betértem egy gazdabarátom majorjába, hol épen két saját nevelésű csikót tanítottak kocsiba. Rég láttam már oly szép, jámbor és kezes, de mégis tüzes, élénk és tanulékony állatot; beszélgettünk azután a csikónevelésről és szóba jött olyas valami, mit érdemesnek tartok elmondani. Az én emberem ugyanis mihelyt az egy évet betöltötte a csikó, rendszeres iskolának veti azt alá és pedig vezeték szalagon; vagy kezdetben, ha igen tüzes az állat, kényszerféken olyan formán, hogy egy alkalmas sik, se nem sikos, se nem mély homokos helyen délelőtt és délután 1—1 óráig körbe járattja. Eleintén mindig két embernek van dolga, egyik ki a vezeték: — Longe — tartja, a másik, ki az ostorral a ló mellett jár és pedig belül, egyik kezével vezetve azt mindaddig mig a nyugodt lépésbe és később ügetésbe beszokott, mikor is, ha ez megtörtént, észrevétlenül, lassan elbocsátja a csikót és csak úgy jár, illetőleg üget mellette; ha meg kell fordulni, vagy egyik járásmódból a másikba kell átmenni, újra vezet a még ezt nem tudó csikót, ostorával csendesen, szelíden buzdítva. Nem sok idő múlva már egy ember is elvégezheti a longirozást és lassan haladva, türelemmel, jóakarattal mindenféle mozgásra, fordulásra stb. megtaníthatja tanítványát. Még csak azt jegyzem meg, hogy a longet mindig az orrszjira kell erősíteni és ránczigálni a csikót sohasem szabad: ez elvadítani fogja, makranczossá teszi. Azt hiszem az, ki csak koci-igáslovai után nevel csikót, kinél tágas kifutókban, alkalmas legelőn a csikó szabad mozgásban nem részesülhet — az a longirozásnak jó hasznát fogja venni, az utóbbi körülmény esetén pusztán csak a mozgás szempontjából is. Hogy egy türelmetlen, vad embernek kezében a vezeték többet árt, mint használ, magától értődik.

Még valamit — szintén az állattenyésztés köréből. Azok közül, kik e sorokat olvassák bizonyára alig egy pár lesz, ki valaha életében házinylu húst evett; adja Isten, hogy ne is szoruljon reá soha, de miután azt tartom, hogy szegény népünk között a jóllét elterjedésére az is befolyással lenne, ha a

mostaninál valamivel olcsóbb húst kerithetne asztalára, csak elmondom azt, mi szíven fekszik: az én kedves háziasszonyom, — bár mondhatnám kedves feleségem — olyan pompás sültet, pácizolat, paprikást tud készíteni a házinyul megvetett husából, hogy még a császár is megeheti.

Szentkirályi Ákos.

A Gálócsi dohány.

A Gálócsi dohány mind a mellett, hogy a hirneves kitünőbb fajok közt nyilvánosan most kezd szerepelni és mint ilyen a legtöbb magárjegyzékbe is most jutott be először, nem valami nagyon új productum. Különösen (Bihar) megyénkbeli birtokos Gálócsy Gusztáv ur régóta szenvedéllyel termeli, annak ismertetésén és nagyobb-nagyobb mérvű tenyésztésén sikerrel fáradozik. Ő és utána már többen évek óta hozzák e jeles fajt a kiállításokra, melyeken az illatos dohány e legnagyobb szép piros levelű példányai a szakkedvelőt az izelésre és termelésre készítetik és különben is rendszeren az elsőrendű kitüntetések nyerik.

Mind a mellett külföldi szakembereknek, francziáknak angoloknak nyilvános elismeréseire volt szükség, hogy a Gálócsi dohány rég kiérdemelt hirneve megalakítva legyen, hogy a honi magkereskedések árjegyzékeiben most egyszerre csillag alá, a Dzsionkinkhan-féle kikürtölt jelességek mellé soroztassék. Most miután hírlapjaink e dohány külföldi kitüntetéséről beszélték: most már meg is indult a tudakozódás honnan, mely forrásból volna látható és izelhető? s hol kapható a valódi Gálócsi dohánymag? miután sokan kételkednek, hogy az most egyszerre valamennyi hirdető magkereskedésbe eljuthatott volna.

Sokan fordultak közelebről ez iránt magához a fajt jeles eredetiségében fentartó Gálócsy Gusztáv urhoz, sokan hozzám is, ki több kiállításon segítségül voltam ennek ismertetésében és ki Gálócsy ur e faj dohánymag készletét eladásra is átvállaltam. Így közvetítésemmel nevezetesebb férfiak is többen szerezték meg mostanában e magot u. m. a híres utazó, szenvedélyes természetbuvár és termelő Ónody Bertalan ur, a híres gyümölcsész Bereczky Máté ur és Sármezey Antal ur, ki csanádmegyei gazdaságában 40 kertész családot foglalkoztat dohánytermeléssel. Ezen urak a dohányt izelvé, előbbi azt mondá róla, hogy azt minden tekintetben kitünőnek találta, illatja felülmulthatatlan kedves, kellemes; gyenge ízű, kitünő égésű, gyönyörű piros színű levelei a legelső pipadohánnyá emelik. Utóbbiak hasonlólag dicsérték és pompás, felséges pipadohánynak nevezték.

Ily adatok után felesleges több ajánlattal szólnom a Gálócsi dohányról. Magja 3 gramm súlyú adagokban megszerezhető nálam 20 krajczárral, postán küldetésnél még 20 krajczár lesz a szállítási költségekre beküldendő.

Nagy-Várad.

Gobóczy Károly,
gazd. egyleti titkár.

Haszon a tyukászatból.

A tyuktartás hasznáról többféle számításokat olvastam. E számítások rendszeren túlzásokba mennek át, így az egyik el-

fogult számító roppant hasznot számít ki, míg a másik erősen állítja, hogy a tyuktartás haszonnal nem jár.

Ezen thema engem is foglalkoztatott és jegyzéseim s számításaim után, határozottan mondhatom, hogy a tyuktartás haszonnal jár s megérdemli, hogy a gazdasági üzemtervbe csak úgy felvéssék, mint más állattenyésztési ág, kivált a kisebb gazdaságokba, hol a gazda vagy gazdaszony több gondot fordíthat reá.

Számításom alapjául 100 darabot veszek fel, melyek közül 10 drb. kakas, tyuk tehát marad 90. E tyukok szabadon járnak a gazdasági udvarban, szérius keriben, a trágyadombokon stb., hol elegendő zöldseget és férgeket is találnak, aratás és hordás idején pedig az elhullott magvakat felszedhetik. E 100 drb. tyuknak ily körülmények közt való tökéletes eltartására elegendő lesz 20 hectoliter kevert mageleség, melynek értékét miután csekélyebb minőségű is lehet, 70 frtba lehet számítani.*) Ezen árban befoglaltatik azon hushulladék értéke is, melyet télen, midőn állati tápot maguknak nem kereshetnek, nekik nyújtunk, mint főtt paczalt beleket stb. A költségekhez lehet még számítani az öl és eszközökben fekvő tőke kamatját és értékcsökkenési százalékát s fentartási költségeit, melyek az évi 15 frtot meg nem haladják s végre a tyukokban fekvő tőke kamatait, melyek 100 drb. után a 80 kr. = 80 frt. 8%-al leszálítva 6 frt 40 kr-ra rugnak. Gondozásra mitsem számítok, mert ezen létszámot akar maga a gazda, gazdaszony vagy ennek cselédje egyéb főtendői mellett is könnyen elvégezheti.

S ha még végre halálozás s egyéb elveszésre rendes körülmények között a létszám 6%-át számítjuk 5 frt értékben, akkor az évi kiadás 70 frt + 15 frt + 5 + 6 frt 40 kr. = 96 frt 40 krt fog tenni a legmaga sabb számítás szerint, mert a gyakorlatból tudjuk, hogy a tyukok sokkal csekélyebb értékű s másképen nehezen is értékesíthető gabnaaljakkal is tarthatók, hogy serfőzdek közelében olcsó malátaacsírával is etethetők, hogy burgonya és korpa velük előnyösen értékesíthető, hogy a már kifözött szőlőtörköly magvait is szívesen megeszik, sőt hogy ezen majdnem értéktelen anyagból szívesen lakmároznak. De azért vettem fel a legdrágább eltartási módot számításom alapjául, nehogy én is a haszon kimutatásánál a tyukászat előnyére túlzásba esni látszassam, vagy igazán belejussak.

A haszon mennyisége első sorban a gazda szakértelme és gondozásától függ, mivel a szakmáját értő tyukászatából még egyszer annyi hasznot fog kiteremteni, mint az, a ki a tyukászatot lenézi, vele foglalkozni méltóságán alulinak tartja s talán csak mint szükséges rosszat tűri meg, — mert hogy a fajták megválasztása, vagy a mieinknek czélszerű keresztezés által való javítása és a tartási mód lényeges befolyással van a haszonra, azt a „Gallus“-ban bizonyítani nem mert hiszen egész létének czelja nem más, mint e téren irányt adni t. olvasóinak.

En tehát a haszon kiszámításánál, nehogy a túlzásba esni látszassam, nem egy előrehaladott tyukászatot veszek alapul

*) Ma még ennyibe sem.

hanem veszek egy oly tyukasztatot, mint azt szélteben e szép hazában találhatjuk, közönséges magyar tyukokkal, melyek a fentebb kimutatott költséggel tartattak — s hol a tyuktartás sem tisztán tojás termelés, sem kiválólag hustermelésre berendezve nincsen, hanem, hol épen csak kevés jóakarattal tartanak a tyukok.

A 90 tyuk középszámítás szerint $120 \times 90 = 10800$ tojást fog tojni egy év alatt. Ezen 10800 tojásból megültetetik 10 tyuk alá 150 tojás, 150 tojás pedig visszatartatik a csibék táplálására, marad eladó tojás 10500 db., melyet darabonként csak 2 krral értékesítve, teszen 210 frtot o. é., de ezen ért valót alapul venni nem lehet, mert a ki csak igen kevés intelligenciával is bír, az képes lesz tyuktojásai legalább is egy harmadát darabonként 3—4 krral értékesíteni, mert hiszen a tojások ára ennél télen rendszerint fejebb áll, a tojások conserválása pedig többé már nem titok, kivált e folyóirat olvasói előtt.

De azért maradjunk mégis a 210 frt mellett jelen számításunknál. A 150 kiköltött tojásból a tenyésztő bizonyosan legalább is 100 csibét fog felnevelni azon korig, midőn az előnyösen értékesíthető. Eladó lesz e 100 darabból 70 darab, vagyis 35 pár. E 35 pár nem hizlalva, nem kappanozva, csak ugy a gyepről, vagyis inkább az udvarról elkél karácsony táján átlag 1 frtéért, (ma 1878. decz. 24-én Budapesten párja a közönséges kappannak 3 frt, a közönséges jérczenek 1 frt 60, 1 frt 80 kr. a piacon, boltokban leölve és megtisztítva 60%-kal több), bármely csak kissé hozzáférhető közlekedési út mellett fekvő helység, vagy csak némileg jelentékeny piacz közelében mindig eladható. Ez teszen 35 frtot o. é. De e 35 pár csirke került is valamibe! Igen került s pedig kikélese napjától, ha kora tavasszal is kelt ki, nem többé, mint páronként 60 krba, sőt annyiba sem a fent említett körülmények között, no de maradjunk csak a 60 kr. mellett s így a 35 pár fiatal nemzedék után 14 frtot számíthat tiszta hasznot minden tyuktartó. Nekem például karácsonykor minden jérczém ingyenben marad, vagyis kora keltésű lévén, karácsonyig annyit tojik épea akkor, midőn a tojás ára emelkedettebb, hogy tojományával felneveltetése összes költségeit kifizeti úgy, hogy ő maga ekkor már semmibe sem kerül. Igaz, hogy fajta-tyukokat tartok, jelenleg Prince Alberteket, melyek a mostani kemény hideg mellett (deczember 24) is tojnak, de tojásaikat számításomnál csakis piaczi áron számítom. Különbön az őszi tojás megvan a közönséges magyarfajta jérczenél is, ha korai és így ez is, ha karácsonykor adatik el, áraban kedvezőbb arányt fogunk elérni, mint a melyet én itt feljegyeztem, de hát maradjunk csak a kiadás felszámításánál a magas, a jövedelem megállapításánál az alacsony kulcs mellett, nehogy azt mondja valaki t. olvasóim közül, hogy kedvencz tárgyam érdekében tulzásokba esem.

Van még 30 darab fiatal nemzedékünk. Ez fordítatik a 100 darab állomány kisoroltjai pótlására. Ugyanis a tyukot 4 éves koránál tul nem tartjuk, mert akkor termékenységében hanyatlik és ezért állományunknak minden évben egy negyed-részt ki kell sorolnunk, eladnunk és fiatalokkal pótolnunk. E 15 pár kerül nekünk 9 frtba, de a kisoroltakat eladjuk 1 frtéért páronként, marad 6 frt hasznunk, mivel a halálozás általi apadást már a kiadásokba, mint költséget felszámítottuk. Mint jövedelmet fel kell még számítanunk végre a trágyát, mely az ölban összesepertetik s ez is vehető 100 tyuk után 5 frtra egy évben, a brutto jövedelem teszen tehát $210 + 14 + 6 + 5$ frt o. é. = 235 frt o. é. a tiszta jövedelem pedig 235—96 frt 40 kr. = 138 frt 60 kr. o. é., vagyis a tiszta jövedelem 100 darab tyukállomány után 138 frt 60 kr. o. é., ez pedig minden megeröltetés vagy más dolgunk elhanyagolása nélkül.

E kimutatott jövedelem, mint mindenki látja, a ki érti a dolgot, a való körül jár és nincs tulozva. Mint a bilanczoknál, ugy a tyukasztat jövedelmezősége kimutatásánál ugy lehet csoportosítani a számokat, hogy azok azon czélnak szolgáljanak, melyet a kimutatással elérni óhajtunk. Én mellőztem minden kedvező körülmény latbavetését, mellőztem azt, hogy oly fajtát vettem volna számításom alapjául, mely télen is tojik, midőn a tojás ára 2—3-szoros, melynek tojását tavaszkor tenyészanyag gyanánt tápértékének 15—20-szorosáért leket eladni, nem voltam figyelemmel arra, hogy aprilban, hogy aprilban, május elején a rántani való csibe ára óriási, (párja a fővárosban 2 frt.) nem említettem a hizlalás általi felette előnyös értékesítést, mindezt pedig azért, nehogy valaki azt mondja, hogy mesterségesen fokozom a jövedelem számait,

Ezzel azt hiszem, — ha ugyan sikerült világosan és érthetően előadnom azt a mit akartam — hogy tehát érdemes vele foglalkozni és különösen a kisebb gazdaságok üzemtervébe rendszeren felvenni s azt hiszem, hogy az, ki soraimat behatóbb figyelmére méltatandja s liberalisabban megteszi számításait, még nagyobb jövedelmet fog kihozni, az pedig, ki 100 darab tyukállománya mellett ezek tényleges költsége és jövedelméről jegyzéseket fog vezetni, könyvét nagyobb tiszta haszonnal fogja bezárni, mint a minő itt kimutatva van.

Itt még csak azt jegyezhetné meg egy némelyik t. olvasóim, hogy hát ha a dög pár nap alatt elviszi mind? — annak azt válaszolom, hogy tessék ugy tartani, hogy a dög belé ne jöjjön, mert nem mind dög a mit dögnék tartunk, ily eshetőségeknek pedig minden állat ki van téve, — de azért senkinek sem jut eszébe a tenyészéssel felhagyni.

(Gallus.)

Grubicy Géza.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1879 mártiushó 5.én.

Tartott Szabó József alelnök elnöklété alatt, jelen voltak Paget János, Páll Sándor, Gróf Bánffy Miklós, Tóth Zsigmond, Csnlak Dániel, Gróf Schweinitz Gyula, Ladányi Sándor, Inczedy Samu, Báro Bánffy Dániel, Dávid Antal, Szentgyörgyi József, Walter Lajos, Szenkovich Márton, Báro Bánffy Ernő, Dr. Hintz György, egyleti pénztárnok és Gamauf Vilmos, egyleti titkár.

29. A februárhó 5-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve felolvastatván, — a mai jegyzőkönyvnek hitelesítésére Inczedy Sámuel és Csulak Dániel tagtársak kéretnek fel.

30. Egyleti pénztárnok Dr. Hintz György a januárhavi pénztári kivonatát mutatja be, mely szerint 1721 frt 05 kr. bevétellel 641 frt 76 kr. kiadás áll szemben, — tudomásul szolgál.

31. Ugyanaz a februárhavi pénztári kivonatát mutatja be, mely szerint 1437 frt 17 kr. bevétellel 426 frt 48 kr. kiadás áll szemben, — tudomásul szolgál.

32. Ministerium 2675 sz. a. a Hutterkasok kiosztására vonatkozó számadás felterjesztését sürgeti, — a már készen álló számadás ezen ülésből azonnal fel lesz terjesztve.

33. Ministerium 3191 sz. a. a sótartalmu trágyaanyagoknak illetékmentes behozatalát szabályozó rendeletét közli, — tudomásul szolgál.

34. Ministerium 2673 sz. a. kitöltés végett tíz darab sertésnyésztési kérdőívet küld, — az erdélyrészi nagyobb tenyésztlök között ki fognak osztatni.

35. Ministerium 4169 sz. alatt a felső ausztriai halászati egyesület junius 2-án és 3-án Kammerben tartandó értekezletének programját küldi meg, — tudomásul szolgál.

36. Pénztárvizsgáló bizottság ajánlja, hogy egyleti szolgá Bartha Imre fizetése övi 120 frtról folyó újévtől kezdődőleg

150 frtra emeltessék fel, — elfogadtatván, a fizetés felemeléséről egyleti pénztárnok ur értesítendő lesz.

37. Erdélyi pincze-egylet a párisi közkiállítás alkalmából általa kezelt borok szállítási költségeit utalványozni kéri, — a 105 frt 45 kr-ra rugó számla ezeunel kifizetésre utalványoztatik.

38. Egyleti titkár jelenti, hogy tiszteletbeli tag, Kiss János, oltszemi ev. ref. lelkész meghalt, — sajnós tudomásul szolgál.

39—41. Szakács Péter, Girsik János és Boér Sándor ujonnan belépő évdijas tagok és

42, 43. Dávid Antal és Hutlessz Károly kötelezvényeket megújító évdijas tagok, — örömmel fogadtatnak és kötelezvényeik a pénztárhoz tételnek át. Egyszersmint határozott, hogy az egyleti tagok névsora a titkári irodában folytonos nyilvántartás alatt álljon.

44. Fehér Miklós, mint a magyar kir. államvasutak gépgyárának főügynöke az ott készülő locomobileket ajánlja, — lapban közlendő.

45. Szőlészeti szakosztály február 7-én tartott ülésének jegyzőkönyve, — tudomásul szolgál.

46. A békésmegyei gazdasági egylet lábas jóság tartás iránti pályázatát közli, — tudomásul szolgál.

47. Egyleti titkár jelenti, hogy a kolos-monostori téli félévi vizsgarend a februáriusi ülés után egy héttel küldetett be s azért azt csak most terjesztheti elő, — igazgató választmány nagyon kellemetlenül van érintve az által, hogy a vizsgarend oly későn és a helybeli lapokban egyáltalában nem közöltetett és miután ez nem első eset, elnök indítványára felkérni határozta az intézet t. igazgatóságát, hogy jövőre az intézeti szervezeti szabály VIII. 1. pontjának érvényt szerezni sziveskedjék.

48. Városi tanács 1436 sz. a. az orsz. statisztikai hivatal által összeállítandó „Egyleti statistika“ számára egyletünk idevonatkozó adatait kéri, — kitöltésre az egylet titkári hivatala utasított.

49. Ministerium 2246 sz. az 1880 aprilhóban Berlinben tartandó halászati kiállítás programját küldi meg, — tudomásul szolgál.

50. Bécsi cs. kir. gazd. egylet mártius hó 12-én tartandó közgyűlésére hiv meg, — képviselőnkül Dr. Lekisch Antal tagtárs kéri fel.

51. Bécsi gazdasági és erdészeti Club a német védvám törekvések elleni közös fellépésre hívja fel egyletünket, — igazgató választmány a Gróf Schweinitz Gyula által referált kérvényt csekély módosítással magáévé teszi; ez illetből pedig számos ellátatlan kérvényének elintézését megsürgendő a képviselőházhoz külön kérvényt fog betérjeszteni; mindkettőnek szerkesztésére az elnökség és az indítványozó kérettek fel.

52. Egyleti titkár jelenti, hogy Sáromberkén az első községi gazdasági egylet megalakult, — örvendetes tudomásul szolgálván, a fiatal egylethez üdvözlő átirat fog intézteni s az az egyleti könyvkiadványok egy-egy példányában részesítettini.

53. Az 1878 évről feleslegben maradt 29 példány „Erdélyi gazda,“ — az illetékes egyházi hatóságok útján szegény és arra érdemes unitarius, reformatus és katolikus néptanítók között fog kiosztatni.

54. A szebenmegyei szabályrendeletek általános használatra a kinevezett bizottság által átdolgoztatván, — egyleti titkár megbizatik, hogy azoknak lehetőleg olcsón való kinyomatását eszközöltesse s ennek megtörténtével újabb jelentést tegyen.

55. A jelen év őszére vándorgyűlés lévén tervezve, — Háromszék megye főispánja M. Pöcsa József ur fel fog kérteni, hogy a gyűlést Sepsiszentgyörgyön elfogadni sziveskedjék.

56. Ladányi Sándor indítványozza, hogy az egylet a köztelki kerten az anyag lehető megóvásával adjon túl, — felkératik, hogy indítványát a martius 11-iki r. k. választmányi ülésre újból és írásban beadni sziveskedjék.

Hitelesítik: Szabó József, s. k. egyleti alelnök.
Inczedy Sámuel, s. k.
Csulak Dániel, s. k. Gamauf Vilmos, s. k. egyleti titkár.

P á l y á z a t.

Az Eggenberger könyvárusi cég tulajdonosai Hoffmann és Molnár urak, mint a Kodolányi Antal által szerkesztett „Gazdasági zsebnaptár“ és mellékleteként megjelenő „Magyar gazdák évkönyve“ kiadói egy, ezen évkönyvben közlendő pályamunka díjazására 10 darab aranyat ajánlottak s a kérdés kitűzésére és a mű megbíralására az orsz. M. Gazd. Egyesület igazgató választmánya kéretvén fel, a f. é. febr. 10-iki ülésből következő kérdés tüzetik ki megfejtés végett:

Tekintettel azon aránytalanságra, mely gazdaságainkban a gabonatermelés és állattenyésztés közt még mindig fenn áll, sőt újabb időben lehet mondani, hogy terjed;

tekintettel továbbá azon körülményre, hogy a gabonatermelés jutalmazó volta sem mindig biztosított, a mint azt a jelenlegi idő épen tanúsítja; s

tekintettel végül arra, hogy az ily gazdálkodás idő folytán még a leggazdagabb termékenységi talajokon is megszűnik haszonnal gyakorolható lenni:

adassanak elő népszerű modorban és nyelven írva, azon helyes elvek és nézetek, melyek szerint mezőgazdasági termelésünk az idő követeléseinek megfelelőleg berendezendő lenne s illusztráltassék az előadás egy feltételeken felveendő, pár száz holdra terjedő példával is, melyben előadandók lennének mind a vetés-forgás, mind a szükséges gazdasági felszerelésnek minden egyes factorai. S a mennyiben hazánk gazdálkodása nagyban véve, két élesebb egymástól eltérő feltételekkel találkozik, az egyik vetés-forgásban, különösen az alföldön a luczernára s a vele járó egyéb takarmány-félékre, a másikban pedig, a felföldön a vörös löherére s a vele járó takarmány-félékre lenne a figyelem fordítandó.

A pályamunka legfeljebb 1½ nyomtatott ivre terjedhet s idegen kézzel írva, bekötve, lapszámmal ellátva és jelígyes leírással kíséretében f. é. május hó végéig küldendő be az orsz. M. Gazdasági Egyesülethez czimezve (Budapesten, Köztelek). Jutalma 10 drb. arany.

Morócz István.
egyesületi titkokok.

Személyi hírek.

A földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. minister állandó gazdasági tudósítókul kinevezte Maros-Tordamégye területére: a marosmenti járásban kebelei Nagy Pál, a marosjárási járásban Körösy Albert, a küküllőmenti járásban Kiss József, a bekecsalji járásban Márton János, a görgényi járásban Matskási Ferencz, a magyaróri járásban Szász-Régen városában Schuller Dániel, a vajda szent-iváni és mezősegyi járásban Jenői Károly és a nyáradmenti járásban Schuster Gyula.

— Szilágy megye területére: a zilahi járásban Lázár Ferencz, a szilágy-somlyói járásban Incesel Károly, a krasznai járásban Dombó Károly, a szilágy-csehi járásban Fodor Elek, a tasnádi járásban Molnár Mihály és a zsidói járásban Láng Fülöp. —

Kolos-monostori tanár Walter Lajos t. lapunk n. t. munkatársát, a gazdasági irodalom terén kifejtett buzgalmaért, a baranyamegyei gazdasági egylet közgyűlése tiszteletbeli taggá választotta. —

Vidéki gazdasági tudósítások.

Szentmihály, 1879 martius 3-án.

Az év két első hónapja kevés hideggel és gyakori esőzessel folyt le, úgy hogy gazdáink vetéseikért kezdettek aggódni. A vetések azonban csak némely — a havat megtartó mélyedésekben hervadtak meg, másutt szépen zöldellenek. Nálunk a gabonák ára inkább hanyatlak, mint emelkedik, minek oka — nézetem szerint — részben a múlt évi jó termésben, részben pedig abban keresendő, hogy a fogyasztók csak a vidékről telnek ki s ezek közül is többen csak szűkös bevásárlásokat tehetnek. Egy hectoliter tisztabuza 5 frtnál, ugyan annyi törökbuza 3 frt 50 knál is kevesebbel fizettetik Vidékünkön a juhok nagy részben már elhullottak, sőt némely községekben az apróbb szarvasmarhák is hullanak a mélyekben. Azonban a barom ára nemcsak hanyatlak, sőt folyvást emelkedik. A Sz.-Keresztúron február 21, 22 és 23-ik napjain tartott országos baromvásáron egy pár közepes ökör 260—330, egy közepes kis borjas tehén pedig 80—85 frton kelt; de mindenféle baromnak általában magas kelete volt.

Török Sámuel.

Hátszegvidéke, 1879 martius 3-án.

Telünk szép volt, vetéseink jól telének s már február folytán, — mely szokatlanul enyhe néha-néha nyári meleg napokkal folyt le — növésnek indultak; a zab alá szántás-vetés helyenként kezdetét vette. Annál inkább lehet félni martiustól, hogy dermesztő hideg légáramlásával, melyel beköszöntött, szép reményeinket alá szállítja. Házi állataink általában véve jó állapotban vannak, mindenféle betegségtől mentek és piaci árak minőségükkel arányban áll. Csak a gabona ára nem akar megfenekelet állásából sehogy sem emelkedni, a mi a szegény gazdákra nézve nagyon lesújtó, mert míg minden egyéb árucikk megtartotta szokott árát, csak ő kénytelen a magáét kárával is elvesztegetni, hogy nélkülözhetlen napi szükségait fedezhesse s az adó executiótól szabadulhasson. Fábri József.

Mocs, 1879 mártius 2-án.

Az egész tél gyenge volt és a gazdaságra hátrányos. Február közepétől gyakori esőzések miatt rozsz utak; őszi vetések jól teletek, kivéve, melyek a múlt ősszel rozsdát kaptak, a juhok sok helyen pusztulnak, egyéb állataink jók és egészségesek. Szántani csak gyepet lehet, mert a föld igen lágy. Nagy József.

Üzleti hetiszemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjupiacz Budapest, mart. 1—8-ig. 1879.
Buza; az üzlet élénken folyt e héten, forgalom 100,000 metermázsa.

Rozs változatlan, forgalom 3000 metermázsa, ár 5 90—5 95 frtig.

Árpa, szintén változatlan forgalom 4000 metermázsa, ár: takarmány-árpa 5 30—5 50 frt, seres árpa 7 50 frtig.

Zab, korlátolt, forgalom 1500 metermázsa, ár 5 40—5 65 frt.

Törökbuza eleinte csekély, forgalom 7—8000 metermázsa, ár 4 65 frt, a kőbányai állomáson 4 85 frt.

Gyapju: a martius 9-én kezdődő vásárra már vannak vevők, de még eddig nagyon tartózkodnak. Eladatott 70 metermázsa középfinom egy nyiretű 103—105 frt, 100 metermázsa homoki gyapju 58—62 frt, 60 metermázsa havasi két nyiretű 92—94 frt, 50 metermázsa közönséges bárány gyapju 71—72 frt, — metermázsa timárgyapju zígaja — frt — metermázsa feketeszürke timárgyapju — frt. (Árak per 56 kilogramm.)

G a b o n a - á r a k

minimum és maximum	Budapest mart. 1	Bécs mart. 1
Buza	7 95—9 80 frt	7 95 — 11 70 frt
Rozs	5 70—5 90 frt	6 50 — 6 90 frt
Árpa takarmány	5 30—5 65 frt	5 00 — 5 30 frt
Árpa szeszfőzésre	6 60—7 20 frt	— — —
Árpa seres	7 40—8 50 frt	6 70 — 10 60 frt
Zab	5 40—5 60 frt	5 85 — 6 65 frt
Repcze	— — —	11 75—14 00 frt
Törökbuza	4 60—4 75 frt	5 10 — 7 00 frt

Budapesti marhavásár martius 6-án Összes felhajtás 1744 darab nagy- és 1895 darab apró marha. Ebből eladatott: 113 drb. bika, 784 drb. ökör, 570 drb. vágó tehén, 215 drb. fejős tehén, 72 drb. bival, 728 drb. borju, 1167 drb. bárány. — Árak: bika darabonként 80—176 frt, ökör páronként 200—355 frt, vágó tehén páronként 140—260 frt, fejős tehén darabonként 70—195 frt, bival páronként 150—230 frt, borju darabonként 16—28 frt, bárány páronként 4 1/2—7 1/2 frt. Husarak 100 kilonként: ökörhus 49—53 frt, tehénhus 48—51 frt, borjuhus 70—90 frt, bivalhus 42—45 frt.

Bécsi marhavásár martius 3-án Összes felhajtás 3231 darab és pedig 2523 drb. magyar, 260 drb. lengyel és 148 drb. német fajta, melyből 3057 drb. ökör, 55 drb. tehén, 40 drb. bika és 79 drb. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 49—57 50 frt, lengyel 50 50—56 frt, német 52—57 50 frt, tehén 48—54 frt, bika 58—52 frt, bival 43—48 frt. Lábán darabonként 100—210 frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár martius 7-én (Az első magyar sertéshizláló részvénytársaság jelentése). Szegedi hizlálók az árvíz által fenyegetve tömeges felhajtást eszközöltek, de miután a legtöbb itt tovább fog hizlalni, az árakra nyomást nem gyakoroltak.

Jegyzett árak: magyar sertés nehéz 44—46 kr., könnyebb 43—45 kr. Vidéki nehéz 43—44 kr, szerbiai makkolt 40—40 1/2, oláh — — — kr, süldő 38 1/2—40 1/2 kr., netto súly kgrként. Állomány: febr. 28-án maradt 52,610 drb. Felhajtott: Alföldről hizott 5850 drb., kövér — drb., sovány 1460 drb., Erdélyből 850 drb., Szerbiából 1470 drb., Oláhországból 1340 drb., vidéki felhajtás 50 drb., magyar államvasutal 690 drb., összesen 11,710 darab. Elhajtott: Felföldre 490 drb., Bécsbe (múlt héten 945 drb.) 3800 drb., Prágába 1040 drb., Bodenbach felé 1030 drb., Ruttek felé 380 drb., Mainz és Stuttgart felé 260 drb., budapesti fogyasztás 3130 drb., kőbányai szalonnasertés 120 drb., összekötő vasuton Grätzba 30 drb., összesen 10280 drb. Marad állomány 54,040 drb., melyből 43,000 hizlálóban. A részvénytársaságokban 8280 drb., van elhelyezve.

Disznózsir, árak hanyatlóban, kész áru hordóval együtt 51 50 hordó nélkül 47—47 1/2 frt.

Szalonna, csekély forgalommal vidéki szalonna 39—39 1/2 frt, városi áru 44—45 frt, füstölt szalonna 50—54 frt.

Bécsi sertésvásár martius 4-én. Összes felhajtás 3971 darab és pedig 1188 drb. nehéz, 1183 drb. közepnehéz és 1700 drb. süldő; melyből 924 drb. magyar, 1700 drb. orosz-lengyel, 1192 drb. szerb és 155 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 38—51 50 frt, közepnehéz 35—37 frt, süldő 32—40 frt, szalonna és zsir 50—53 frt. —

Lapunk mai mellékletét

Baró Rothschutz püsendorfi híres kereskedelmi méhészetének árjegyzékét melegen ajánljuk érdeklődő t. olvasóink szives figyelmébe. —

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS

Hirdetések.

Pénz-kölcsönök

a birodalom bármely részében telekkönyvezett földbirtokra 1000 frttól kezdve bármily magas összegig, 5 vagy 6% kamat mellett törlesztésre és 5000 frton felülieket még előnyösebb feltételek mellett gyorsan eszközölk.

Bekebelezett terhek kifizetését szintén eszközölöm.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

(2.) (10—52.) **Voith Gergely,**

Kolozsvárt, Paris-utca 19-ik sz. sajtóház, Értekezhetai posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 1—4 óráig

(1.)

Figyelmeztetés.

(10—52.)

A t. cz. közönség becses figyelmét felhívjuk, miszerint tűz- és jégkár elleni biztosításokat, úgy az ember életére, különféle módozatokban tehető biztosítási ajánlataikat, közvetlen a főügynökségnél, vagy az illető al-ügynök uraknál eszközölni, respective foganatosítani sziveskedjenek.

A kockázások szigorú felügyelet alatti elvállalása és az ügy pontos kezelése — azon üdvös és bizalmat gerjesztő — eredményt mutatják fel, hogy a károk szabályszerű és gondossággal párosult megtérítése mellett — a részvényesek évenként — mindig jelentékeny osztalékban részesítettek.

A részvények jelenlegi értéke 2200 frt, noha a befizetett összeg csak 315 frt.

**Az első magyar általános biztosító társaság
kolozsvári főügynöksége.**

Piaci árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	elogy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
árak krajczárokban											
Beszterce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brassó	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Csik-Szereda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Déas	mart. 4	450	390	345	—	150	270	300	100	200	32
Déva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erzsébetváros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fogarás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K.-Fehérvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gy.-Sz.-Miklós	mart. 1	750	700	400	332	190	400	130	60	—	32
Kolozsvár	mart. 5	468	—	367	—	180	300	160	190	300	42
M.-Vásárosmező	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagy-Enyed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
N.-Szeben	mart. 7	560	460	380	380	200	310	160	90	320	40
Szegvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S.-Sz.-György	mart. 3	580	350	400	400	220	380	280	150	200	36
Szamosújvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Régen	mart. 6	500	375	330	—	177	262	200	100	300	36
Sz.-Udvarhely	mart. 4	600	450	350	—	200	350	180	30	200	32
Torda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V.-Hunyad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Melléletek

100 darabonként 1 forint 40 krajzával számítatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül teljes szerinti akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 1-6 1-12 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52										
	szori hirdetésnél										
	fizetendő forint										
$\frac{19}{16}$ v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
$\frac{8}{16}$ v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
$\frac{4}{16}$ v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
$\frac{3}{16}$ v. nyolczad oldal	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
$\frac{1}{16}$ v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.